

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

245445

สภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ

พันตำรวจโทหญิง นุศรา อลงกรณ์ขี้ขี้

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาของมหาบัณฑิตปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการบริหารการพยาบาล สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

พ.ศ. 2552

๐๐๐ ๒๔๙๖๒๐

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

245445

สภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ

พันตำรวจโทหญิง นุสรรา กรมเกลี้ยง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการบริหารการพยาบาล สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. ๒๕๕๒

**Working Environment Affecting Self-directed Learning Readiness of
Nurses in the Police General Hospital**

Pol.Lt.Col. Nusara Gromglieng

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Administration

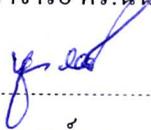
School of Nursing

Sukhothai Thammathirat Open University

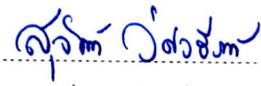
2009

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ
ชื่อและนามสกุล พันตำรวจโทหญิง นุสรรา กรมเกลี้ยง
แขนงวิชา การบริหารการพยาบาล
สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญทิพย์ สิริธรงค์ศรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี สรณสถาพร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หทัยชนก บัวเจริญ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุวรรณรูป)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญทิพย์ สิริธรงค์ศรี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี สรณสถาพร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หทัยชนก บัวเจริญ)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
การบริหารการพยาบาล สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)
วันที่ 19 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2553

ชื่อวิทยานิพนธ์ สภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ

ผู้วิจัย พันตำรวจโทหญิง นุสรรา กรมเกลี้ยง **ปริญญา** พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร. บุญทิพย์ สิริรังศรี (2) รองศาสตราจารย์ ดร. ทรงศรี สรณสถาพร (3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หทัยชนก บัวเจริญ **ปีการศึกษา** 2552

บทคัดย่อ

245445

การวิจัยเชิงพรรณนาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับสภาพแวดล้อมในการทำงาน โรงพยาบาลตำรวจ (2) ศึกษาระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงานกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ และ (4) สร้างสมการทำนายสภาพแวดล้อมในการทำงานกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ

กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ มีประสบการณ์การทำงาน ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป จำนวน 257 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมในการทำงานของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ และตอนที่ 3 แบบสอบถามความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ได้เท่ากับ 0.95 และ 0.93 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า (1) สภาพแวดล้อมในการทำงาน โรงพยาบาลตำรวจ โดยรวมอยู่ในระดับสูง (2) ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ โดยรวมอยู่ในระดับสูง และ (3) สภาพแวดล้อมในการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = 0.601$) (4) สภาพแวดล้อมในการทำงานของพยาบาล ในมิติความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และมิติสัมพันธภาพ สามารถทำนายความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้ร้อยละ 39.00 ($R^2 = 0.390$)

คำสำคัญ พยาบาล ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สภาพแวดล้อมในการทำงาน โรงพยาบาลตำรวจ

Thesis title: Working Environment Affecting Self-directed Learning Readiness of Nurses in the Police General Hospital

Researcher: Pol.Lt.Col. Nusara Gromglieng; **Degree:** Master of Nursing Science (Nursing Administration); **Thesis advisors:** (1) Dr. Boontip Siritarungsri, Associate Professor; (2) Dr. Songsri Soranastaporn, Associate Professor; (3) Dr. Hathaichanok Buajalearn, Assistant Professor;
Academic year: 2009

Abstract

245445

The purposes of this descriptive study were: (1) to describe the level of working environment of nurses in the Police General Hospital, (2) to describe the level of self-directed learning readiness of nurses in the Police General Hospital, (3) to investigate the relationship between working environment and self-directed learning readiness of nurses, and (4) to determine predict of self-directed learning readiness of nurses in the Police General Hospital

The stratified random sampling technique was used for selecting 257 nurses at the Police General Hospital. The research tools used for collecting the data were questionnaires comprising 3 sections: (1) personal data, (2) working environment, and (3) readiness for self-directed learning. These questionnaires were tested for content validity and reliability. The Cronbach's alpha coefficients of the second and the third sections were 0.95 and 0.93 respectively. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, Pearson product - moment correlation coefficient and stepwise multiple regression.

The results of this study illustrated as follows. (1) Nurses rated their working environment at the high level. (2) They also rated their readiness for self-directed learning at the high level. (3) There was a statistically significant positive high relationship between working environment and readiness for self-directed learning of nurses ($r = 0.601$, $p < 0.05$) Finally, (4) two variables of working environment: the professional growth dimension and the relationship dimension predicted readiness for self-directed learning of nurses and accounted for 39.0% ($R^2 = 0.390$, $p < 0.05$).

Keywords: Nurses, Self-directed learning readiness, Working environment, The Police General Hospital

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. บุญทิพย์ สิริธรรังศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. ทรงศรี ธรรมสถาพร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หทัยชนก บัวเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นและแนวทางที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากขึ้น และให้กำลังใจในการทำวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. ราศรี ถิ่นะกุล อาจารย์ ดร.วรรณภา ประไพพานิช รองศาสตราจารย์ ดร. สุณีย์ ละกำป็น อาจารย์ สุวดี สุจินิตย์ และพันตำรวจเอกหญิง อภัยร ตรีเทวี ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นอันทรงคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทวัน สุวรรณรูป ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทองค์ความรู้ และประสบการณ์ที่มีคุณค่ายิ่งตลอดระยะเวลาการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณนายแพทย์ (สบ 8) หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล และบุคลากรผู้ประสานงานของโรงพยาบาลตำรวจ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัว ที่คอยห่วงใย ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจอย่างที่สุด ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นักศึกษาและกัลยาณมิตรทุกท่านที่ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ บิดา มารดา ครอบครัว คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
คำถามการวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	12
สภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อสร้างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ	13
สภาพแวดล้อมในการทำงานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ	56
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพแวดล้อม ในการทำงานของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ และข้อมูลจากคำถาม ปลายเปิด ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน วิเคราะห์ โดยสรุปประเด็นและแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ	58
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมใน การเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ และข้อมูลจาก คำถามปลายเปิดความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิเคราะห์โดยสรุปประเด็นและแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ	68
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงานของ พยาบาลกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ	73
ตอนที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของพยาบาลกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ	74
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	78
สรุปการวิจัย	78
อภิปรายผล	85
ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	102
ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	103
ข ตัวอย่างหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	105
ค หนังสือจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์	109
ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	111
จ การทดสอบข้อสมมุติของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ	124
ประวัติผู้วิจัย	130

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 เภณท์เทียบระดับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์ (r).....	54
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ จำแนกตามอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระดับในการปฏิบัติงาน สายงานการพยาบาล ที่ปฏิบัติงาน และระยะเวลาทำงานในโรงพยาบาลตำรวจ	56
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ จำแนกโดยรวมและรายมิติ	58
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ ในมิติความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน จำแนกรายข้อ	59
ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นจากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ ในมิติความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน.....	61
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ ในมิติสัมพันธภาพ จำแนกรายข้อ.....	62
ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นจากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ ในมิติสัมพันธภาพ.....	64
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ ในมิติการคงไว้และการเปลี่ยนแปลง ระบบงาน จำแนกรายข้อ.....	65
ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นจากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ ในมิติการคงไว้และการเปลี่ยนแปลง ระบบงาน.....	67
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ จำแนกโดยรวมและรายด้าน.....	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ ด้านการควบคุมตนเอง จำแนกรายชื่อ.....	69
ตารางที่ 4.11	ความคิดเห็นจากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ ในด้านการควบคุมตนเอง.....	70
ตารางที่ 4.12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ ด้านความปรารถนาต่อการเรียนรู้ จำแนกรายชื่อ.....	70
ตารางที่ 4.13	ความคิดเห็นจากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ ในด้านความปรารถนาต่อการเรียนรู้.....	71
ตารางที่ 4.14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ ด้านการจัดการตนเอง จำแนกรายชื่อ.....	71
ตารางที่ 4.15	ความคิดเห็นจากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ ในด้านการจัดการตนเอง.....	72
ตารางที่ 4.16	ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงานกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ.....	73
ตารางที่ 4.17	ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงาน จำแนกตามมิติสัมพันธ์ภาพ มิตिकวามก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และมิติดังไว้และเปลี่ยนแปลงระบบงาน กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ.....	73
ตารางที่ 4.18	การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression) มิตिकวามก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และมิติสัมพันธ์ภาพ ต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ.....	74

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
ภาพที่ 2.1 ฟังแสดงโครงสร้างการบริหารงานโรงพยาบาลตำรวจ.....	14
ภาพที่ 3.1 ฟังแสดงการสุ่มตัวอย่างหน่วยงาน.....	46
ภาพที่ 3.2 ฟังแสดงการสุ่มตัวอย่างพยาบาล.....	48